

Utdrag af Under tekenads Dagbok,
år 1842

Januari Några Lapphuskåll hade för dag
en ingvarterat sig i byn. På morgonen
gick jag att samla dem till en andakt,
stund, hvartill de voro mycket villige.
Fänledning af dagens ~~utan~~ betydelse,
sakte jag göra dem uppmärksamma på
Guds stora godhet de många välgerningar
vi af Guds godhet, under det förflutna
året, fått emottaga, ho^{om är} mot vi, ~~gjort~~
med redligt upfåt, ej annat kunnat än
fela ö. förse oss emot Gud, hvilket vi,
ifjernerhet denna dag, borde ihågkom
ma och i ett deröfver förte oss att
ö. ångerfullt hjerta fly till ~~vår~~
Jesus Kristus, som dena dag, till vår
stora tröst anammat det ljusva Fräls

Flammet, hvarföre Han ej skulle förstjupa
off, utan tika. Faderligt, som hitintills
ledjaka of genom våra okända öden;
hvilket de upmärksamt ofhörde. Efter
Andaköfunden med Byfolket, ~~afven~~ hvil-
ken afven Lapparne ^{besöjade} ~~var~~, samt ~~både~~
¹⁰⁹ med dem, och alla bebyggade sin gläd-
je ofver Skolinrättningen, men, ifyrer-
het en, fruktade att barnen, efter
utgången från Skolan, skulle glö-
ma hvad de lärstades lärt, hvilket
^{hittills hade han,}
~~of~~ varit vanligt. Jag hyste samma
fruktan o. frågade hvad han i sin
tanke hölle bäst för att hämma
detta, om ej en ständigt kringre-
sande faterhet? Han med gaf det
väl, men anmärkte att detta var
ett hundra lif, emedan man ~~ofta~~,
under upfostrandet af Lapparne, är

~~Blottade~~ i fara att vitras och mäfte
^{ofta} ligga i skogen, blottslid för hanger. 6.
kold, hwilket han, under sin 12 åriga
Gatertid ^{eröfning} fyrlagofte fått erfara. —

~~Juli~~ Söndag. Tidigt på morgonen afs-
fände jag bud till Lapparna, som ett sty-
cke från byn uppdragit sina kójer och
inbjöd dem till aftonen på en andaktsstund,
hoartill de funnos villiga. Allmänt samla-
des de den utfatta tiden och det tal jag på
deras språk höll afhöordes med upmärck-
samhet. Efter dess slut och sedan de alla
betygat sin tillfredsställelse ja väl öfver prä-
kets ^{öronhet} som öfver det ämne, som jag afhand-
lat, läste jag, ^{efter} ~~erbjöd~~ deras önskan, en stund
med deras barn af hwilka några läste
något; andra uselt. Derefter inkommo
samliga af Lapparna i min kammar och
est vi samtalade i andeliga ämnen, hvar
under ifsynnerhet en ung flicka var

mycket röd. Då hennes sällskap
emellertid inkommit på andra ämnen
och till mig gjorde förfrågningar om
äffkälligt, fästade hon oåterkalleligen
sina blickar på det Kruzifix som häng-
de på väggen under det hon var. På
boken läste den 5te Akten af Christi
Sino, Kistoria. Hennes tårfulla ögon och an-
daktfulla anletsdrag bevittrade att något
utomordentligt föregick i hennes själ. Här-
delvis föll betraktelsen öfver Mykohjertat, fram-
ställt i 10 Bilder, i hennes händer; "O! utropade
hon, huru ondt äck fördärfvadt är mitt hjer-
ta, jag ^{hör} väl förr sett denna hiffkeliga framstäl-
ning, men namn likväl ej frukta för synden
som jag borde." -

13de Afföljd af några Skolbarn gick jag på
aftonen till några Lapphuskäll, som med
glädje emottogs oss. En sorglig anblick möt-
te mig vid inträdet uti en Kojas af en
Lapphustru, hwilken af en sjudande Gryta,
som från sitt hängsel nedfallit öfver henne

mycket röd. Då hennes sällskap
emellertid inkommit på andra ämnen
och till mig gjorde förfrågningar om
åtskilligt, fastade hon oåterkalleligen
sina blickar på det Kruifix som häng-
de på väggen under det hon ur *Pytt*
boken läste den 5te Akten af *Christi
Sinos Historia*. Hennes tårfulla ögon och an-
daktfulla anledsdrag bevitnade att något
utomordentligt föregick i hennes själ. Hvar-
delsvis föll betraktelsen öfver *Miskohjertat*, fram-
ställt i 10 Bilder, i hennes händer; "O! utropade
hon, huru ondt och fördärfvadt är mitt hjer-
ta, jag ^{har} väl förr sett denna hifskeliga framställ-
ning, men namn likväl ej frukta för synder
som jag borde." -

13de. Åtföljd af några Skolbarn gick jag på
aftonen till några Lapphuskäll, som med stor
glädje emottogs af. En sorglig anblick möt-
te mig vid inträdet uti en Kojas af en
Lapphustra, hvilken af en sjudande Gryta,
som från sitt hängsel nedfallit öfver henne

öfverstyöld ö.

blifvit på det högsta skadad. Lapparna
ansågo detta för en onaturlig händelse, för-
orsakad af onda makter, De berättade sig
äfvän hafva hört åtskilliga klagorop
och ymkeliga läten i sin omgifning. Då
försöket ~~en~~ att betaga dem denna wantro
till det mästa föfängt aflupit äfte på-
mintes att de onda makterna ej kunde skada
oss utom Guds tillståndjelse, hwilket äfvän de
medgäfoo. Begäran att med dem på hålla
en Bönestund bifölls gerna och i den Köja jag
var samlades på många som kunde ryning.
Efter Bönestandens slut talades till den ti-
dandes uppmuntran och tröst, hwilket af
alla med rörelse afhöordes och den sjuke öns-
skade: Gud hjälpe mig att tåligt fördraga
det lidande han låtit komma öfver mig. Vi
äro mycket onda och otacksamma emot
Gud och skalle wisst blifva ännu värre ge-
nom ständig nedgång och lycka. Genom
mitt lidande påminnes jag om huru myg-
ket vår Frälsare lidit ofkydigt för oss

mina fynder!"

16. I dag på marknaden upfökte mig en
Lappman och begärde att jag skulle för-
höra Hans Son, som nyligen utgätt från
Skolan och nu medföljde sin Fader, samt
gifva honom några förmaningar. Under
det jag med glädje fullgjorde denna öms
Faders önskan för sin Sons wäl, var han
sjelf närvarande och med djup rörelse
skändigt påminnande. Min kära Son,
hör noga efter och mins hvad han
säger dig. Ej wetande hvarmed han nog
kunde uttrycka sin tacksägelse, ville han
vid afskedet skänka mig en renkalf,
hvilket dock aflöjdes medelst erindran
att den största tacksamhet wore ådagblagd
så han, så mycket han förmådde, sökte
vinna ändamålet med sin Sons un-
dervisning. —

Den 20de Novemb. Då jag i dag tillfrorde en, i
denna winter ifrån min Skola utgången
Skolflicka huru hon nu mädde ut-
brast hon i tårar ~~och~~ ^{och} sedan hon
hämtat sig svarade: Jag har mycket
ledsamt och saknar med bedröfvelse
min ljufva Skoltid. Det är rätt
svårt att vara i Kätan bland Lappor-
na som blott tala det färfärgt år.
När min Sväger hemkom från markes-
naden var han drucken, hvilket för
mig var så ledsamt att ^{jag} lemnade Kä-
tan och flydde till Skogen. Mitt
högsta nöje är att läsa och dervid
ihogkommer jag alltid huru du
förklarar det för mig och oak-
tadt de åtala mig för det jag
alltid vill läsa och sjunga, via
jag dock aldrig uphöra dermed,
eller förglöma hvad jag lärt.

Jag får nu ofta med smärta ihågkom-
ma att jag ej var så flitig medan jag
var i Skolan som jag borde vara och när
jag i bland lemnades med läsningen
änskade jag att få fara ^{lära} ifrån ~~Skolan~~, men
nu är det för mig en stor glädje att få
rika Dig och Skolbarnen och jag före-
ställer mig att jaknaden blifver odrag-
lig då jag måtte flytta till fjället och
ej få göra sådana besök. —

16de December. Jag besökte en Lappfamilj
som nyligen nedflyttat från fjället; De
voro afven nu fästt sysselsatte med flyt-
nings arbetet och hade till en del ned-
git sin kåta; ~~men~~ ^{de} nedfätte sig dock en
spann kringrytande eldbänderna. Då
en främmande Lappman beklagade sig
äfver den olycka de under hösten lidit
på sina sken kreatur och uttråde sin
fruktan att det påstående lövådrick
skulle göra det omöjligt föda sig för
de återstående parade Husfädrer

helt öfverlätande: Ja, ske Herrans vilja,
så jager jag för min del. Han som rå-
der öfver allt, vet väl råd, när vi bli-
va rådlöse. Då en vänst, som vid detta
tilfället gjorde besök hos denna sin
Pken. Lapp, utskäldade sig att han ej
hade brännvin att traktera honom
med, svarade han: Jag super aldrig
mer brännvin, vid heller aldrig se
det. O Gud! jag kommer ^{nu} ofta ihåg
hur ofta många gånger jag i min-
niga dagar swamlade i fyllan och
nästan förstörde både kropp & själ.
Ett alldeles ovanligt och trogth märk-
värdigt yttrande af en lapp.
25. Jag sammankallade på aftonen Lapp-
arne som stationerat sig kring byn &
hade med dem en andaktsstund. Under denna
andakt afhöorde de hvad som födes. Efter

andaktsståndens slut aflade alla sin var-
ma tackfägelte ö. en fäde med synnerlig
rörelse: O hura gästligt och upsligvande
är icke Guds ord; hura jämt att få höra
det förkunnas. Gud tjege oss alla att
minnas och efterfölja hvad du sagt oss.
Det är höghet beklagligt med oss, som till-
som ^{wildjuren} måste nästan natt ö. dag kring-
stryka i skogen ö. arbeta med våra
Redenar ö. hafva jäman ^{tid} att läsa
Guds ord. —

27. I dag inträdde till mig en Sägman
och fäde: Jag ber om ursäkt för det jag
kom ö. hankända hindrar dig, men jag
~~emedan jag jäggrva vill gör det emedan~~
jag gärna vill tala med dem som äro
erfarna i Guds ord. Det träffas gonne
ska få ^{som} vilja tala, eller höra. talas om
Gud och andeliga ting och jag hells
har förr varit just en fädan. Men

nu Guds lof, ^{nu} har jag blifvit öfverbyggt
om huru fåfängligt allt är i werlden
och huru högst ^{mycket} de Myrkor som dervid
fästa sina hjertan, men däremot hu-
ru fälla de som älska Gud och hafva
hon om för sina högsta goda. Jag har
varit en högst fördärfvad Myrka som
förr funnit mita nöje i synden,
men Gud har genom sin Andas upplys-
ning om mita förliga tillstånd och oak-
tadt mycket ondt ännu bor i mitte
hjerta, erfar jag dock att Gud vill
vara mig nådig och att jag ej ska
förgeås. — Efter ett långt samtal med
denne man, det upbyggeligaste jag
någonsin hafvit med någon Lapp,
bad han vid afskedet med bärar: Kära
bed Gud för oss ofta wälfjer. —

1810
17
10